

Mepepelime me Ire ma Bituru

Ucuđuwu wa aatagada a nda

Ayi nda ayi da mepepelime me ire ma na mo utai e ekere a Bituru a tyo ązə e Itoni a na ą ri ubazu bata suru.

Atsumaq e mepepelime ma nda Bituru damma tą aza a na e desununq atsumaq a yi a na Asulą o rono tą adanga a ama a na a dānai Adanshi a Asulą a nda, adama o ndolo za vi Itoni suru u reve Adanshi a Asulą ulobonu lon. Waru u cuđuwu tą a na munlu me epen n ri lo, waru u roco tą cine ee reve ili ye epen ni ili ya amayun. O ukosu, u damma tą a dānq nu uzuwu wo okolo o urana u na Yesu Zamawawa aq kambä.

Ana'an munlu me epen n tą lo na abunda waru uritosu we epen o tą lo na abunda. Adama o ndolo, u tą dānq ulobonu ązə e Itoni ana'an e reve Adanshi a Asulą ulobonu lon. Na tsu kalyuwä Adanshi a Asulą tsu te ene Zagbain Yesu tą lo a kambä atsumaq o uvadî u nda, ayi da i zuwai tsu ri nu uzuwu wo okolo u na nanza aa usa yi e ekere a tsu shi.

Ili i na i ri pe atsuma a aatagada a nda

1. Icəsu na avasa (1:1-2)
2. Cine wu ntsayi ązə e Itoni yi Zagbain a yuwan wuma (1:3-15)
3. Tsugbain tsu Zamawawa (1:16-21)
4. Amasulą e epen na munlu me epen (2:1-22)

5. Ukambu wu Zagbain ətsumaq o uvadī amayun a dā (3:1-18)

Ucuduwu

¹ Amu dā Simo Bituru. Amu aagbashi e Yesu Zamawawa da waru obolo na aajiya ə yi. N dana tə mepepelime ma nda ə tyo ya'qə du suru aza a na ə ri nə cu'un vu ucawu wo okolo a na tsu ri nə əyi. Ucawu wo okolo o ndolo u tu ulobonu waru Yesu Zamawawa da ca ntsu əyi. Əyi da Əsula nə Zamawawa tsu, waru u kəmbətə tsu tə vede nə Əsula.

² N ciga tə Əsula o roco du isa'ani na asuvu nden ə yi ə əbundə a na yaa lyuwa elime nə mereve me Yesu kuci adama a na əyi da Əsula nə Zagbain tsu.

Ili i na i zuwai tsu ri nuuzuwo okolo

³ Ana wo o'woi tsu reve tə Yesu mejegē, u ta yuwusan ulinga nu ucira wa zuva wə yi, u ca tsu tə ili suru i na tsu cigai adama tsu yuwait wuma u na waa zuwa Əsula məzanga. U de tsu tə tsu ushi tsugbain ni isa'ani ya' yi! ⁴ Waru nu ucira u dada, u ca ntsu ili i gbagnain nə nzuwulai n sa'ani. U yuwan tə nzuwulai n na yaqə fətsə e ili yi idaba i na i ri ukandaruwu nə ədu suru. Ili i ndolo ele da ili i na icigi i lipu i tsu zuwa. Waru u yuwan tə nzuwulai n na yoo o'wo vadamma Əsula.

⁵ Adama o ndolo i yuwan ukadu i dəshi isa'ani o ucawu wo okolo ə du. Wuma wi isa'ani u tsu zuwa du tə i reve Əsula lon. ⁶ Urevu wə Əsula u tsu zuwa du tə i gura guza aciyədu. Uguzu wa aci u tsu zuwa du tə i kaba asuvu, waru makaba ma asuvu ma tsu zuwa du tə i yuwan wuma suru suru adama ə Əsula. ⁷ Ni i yuwan wuma tsundolo, i ta

ciga əza a du, o ukosu i ta ciga vuma suru ni icigi ya amayun. ⁸ Ni i lyuwa elime nu udashishi wi ili i sa'ani i nda, a tə geshe du ətsumə a mayan me ili ye pere, reve a zuwa du i yuwan ili yə əbundə adama o urevu wu Zgbain tsu Yesu Zamawawa. ⁹ Amma aza a na a 'yuwain a yuwan ili i ndolo nrumbə n da waru e tse ene mejege shi. E icina tə de a na Əsula a kəmbəto nle cece diga a akuci o ure a wuma u le vu unusu.

¹⁰ Ama a və, adama o ndolo i lyuwa elime nu ukadu tsarə i roco ama a na Əsula e de ndu, waru i roco le a na a dangwa ndu yoo o'wo ama a yi. Ni i yuwan ne yaa tədətsə shi waru yaa puwən shi. ¹¹ Ne da Əsula aq ushi du ulobonu ətsumə o tsugono tsa Zgbain tsu nə Zamawawa Yesu.

I poloo ikaka yə Asula atsuvu

¹² I reve tə de ili i nda suru, waru i tə mishin nu ucira ətsumə a amayun. Suru nə ne n ciga tə n dənə a cuwusaan du ni ili i nda suru. ¹³ U lobono tə n dənə a cuwusaan du adama e ili i nda hali she nə n kuwa. ¹⁴ Waru Zgbain Yesu Zamawawa roco mu tə na maa jima shi n tə kuwa. ¹⁵ Adama o ndolo n ta yuwan ulinga babu uro tsarə n lyawa du i reve ili i nda ulobonu. N ciga du tə i dənə a cuwusan ne ele a mantsa nə əbundə əcapa a və.

¹⁶ Ana tsu damma ndu cine Zgbain Yesu Zamawawa aq kəmbə nu ucira, yitele yu ugbozu i na za ro dammai da tsu dənəi a dansaa du shi. Ne da u ri shi! Amma tse ene tə tsugbain tsa amayun tsə yi ne esu a tsu. ¹⁷ Əsula Dada da ca niyi tsugbain nu ucira ana u deyi nu udyo wu ucira u Tsugbain tsə Əbundə tsə yi adansa, “Ayi nda macigata ma Mawun mə və ma da, waru n tə mazəngə nə ayi.”

18 Waru ątsu na aciyatsu tsu dąna tą obolo ną Yesu a masasan ma akiza, waru tsu uwuwā tą udyo u nda a yuwusan adanshi diga de zuva.

19 Ili i nda suru i zuwa tsu tą tsu reve ili i na amasulą a dammai amayun a da. Adama o ndolo i kambuwą ugbozu e ikaka i le, cine yaa yuwan na fitila na a dabai ątsumą e irumbu. Ilyuwa elime ną mayan me ili i nda, hali she urana u na Zamawawa tawai ąvu ekan a akina ą yi e ikana ątsumą o okolo ą du.* **20** Ili i na i la'ai suru ąyi da, i ciga i 'yuwan i reve adanshi a na amasulą a dammai a majiyan me le ma da wu utai shi. **21** Amasula'ą a yuwan adanshi adama a na ele aciyele a cigai a yuwan adanshi a da shi. O'o, ne da u ri shi! Ruhu va Akiza da zuwa nle a yuwan adanshi e ikaka ya Asula.†

2

Munlu me open

1 De ącąpa a yuwan tą amasulą e open a na a yuwayin aza a Isra'il a adanshi, ne da waru munlu me open mąq tawą ątsumą ą du. Nu ugbozu u da aa tawą nu uritosu we open adama ą Asulą a na wąq lungusą ama. A tą 'yasaqan Zagbain le na tsupai adama u wawa le aci. Ele na aciyele aa jima shi ą tą lungusa le. **2** Ama ną ąbundą ą tą kuru uritosu wi iwuya i le. Ąvu waru a kuru ili yi idaba i wono i le. Reve adama e le ama a yuwan adanshi a

---

* **1:19** Ele idanshi i Tsuheleni pa nda ele da "she nu urana u koto reve talyo'o vu usana 'yon pe ątsumą o okolo ą du." † **1:21** Ure u ro u na aa gura tsurą urevu wi idanshi i Tsuheleni pa nda ayi da "Ciga 'yuwan vu reve babu vuma na aa gura tsurą urevu wi ikaka ya amasulą na aciyayı goon."

vama adama a Zamawawa nu ure wa amayun a yi.
³ Munlu n nda ązą o utsan a da, waru a ta yuwusan ulinga nu ugbozu ne epen adama a paala du. Agba Ąsulą o kototo le tą de nu ujimu, waru ulungusu u le u tą lo a pura le.

⁴ Ko nlingata mą Ąsulą, Ąsulą ą kudą a ca le ątsumalimą shi, ana a yuwain unusu. U caco le tą ą tyo a akina reve u zuwa le ątsumą ą ąqabənu e irumbu. Waru na a ciga a 'yuwan ą dənu pe hali mantsa mo uge'etosu. ⁵ Waru Ąsulą ą kudą a ca uvadı u mantsa mą Nuhu ątsumalimą shi. Avu u wawa Nuhu na ama o u'wa wą yi ama e cindere. Agba Nuhu rono tą uvadı atsuvu adama o uge'etosu wą Ąsulą wą ąbulą. Dada gba Ąsulą ą lungusai uvadı wa aza a na a 'yuwain Ąsulą suru na mini ma gbain.

⁶ Waru u ca tą ilyuci yo Sodom na Gomorat ątsumalimą na u kuləto nle na akina reve o o'wo okomo. Wo o'woto le tą iroci yi ili i na yąa tsurə ama a na ą kuruyi Ąsulą shi. ⁷ Agba ko na ne, Ąsulą a wawa tą Lutu.† Lutu ąyi da u shi u dənuyi cine Ąsulą a cigai, reve ili yi idaba ni iwuya i na ama a na u ri nden ne ele i damaton yi. ⁸ Adama a na u shi vuma və ąbulą a yuwusaan Ąsulą tsutoni, reve ątsumą ą ləngasə yi ana we enei iwuya, reve wu uwwa iwuya i na aa yuwusan urana suru.

⁹ Ili i nda i to rocosu Ąsulą a ta gura wawa ama a na ą kuru niyi mejege ko ątsumą ą ątsumalimą a na oo sowuso. Reve waru o roco Ąsulą ą tsu reme tą ama a na a ca niyi tsugbain shi. Waru u ta casu le ątsumalimą kuci hali ą tyo o urana wu uge'etosu.

¹⁰ Ąsulą ą tsu dəshi tą ama ątsumalimą, aza a na ąa kurusu ili i iwuya i na lipu le cigai, reve waru

a 'yuwan ą kuru azagbain. Icu'un ya ama a nda ą tą nu u'yəsəsan wa aci no okolo o ugbamu. A ri ną wovon shi, hali a tsi isula tą azagbain a zuva, agba ko okolo ą tsu je'en le shi. ¹¹ Agba nlingata mą Asulą n la'a tą icu'un i munlu me epen a nda ucira ną tsugbain. Agba ko ną ne, a tsi isula azagbain a zuva ą mąkakən mą Asulazuva shi.

¹² Ama o ndolo o rotso tą inama yu una, aza a na a tsu yuwan majiyan shi. A matsan le ta adama o urana u ro e reme o una le ląngę. Ama a nda a tsu yuwan tą adanshi a vama e ekere ą Asulą adama e ili i gbagbain i na e revei aciyele shi. Cu'un wuma babu ulobonu u le u tą tąwąq le nu ukwą. ¹³ Atsupu e le o to o'wo ulungusu adama a wamatowun u na a amatooin ama. A tsu dąna tą ą mazəngą a mantsa ma na aa yuwusan iwuya i na a cigai nu urana gayin. A tsu tąwąq tą ną wono ątsumą ądu, reve a zuwa du yoo o'wo ili yi idaba. A tsu lyuwa tą elime na mayan me ili ye epen ma nda a mantsa ma na a lyuwusa ilyalya ną ądu ubątą wą abuki. ¹⁴ A ta yuwusan tsipere ne esu e le, waru icigi i lipu ye esu e le ą tsu cuwan shi. Reve ą dana o mpolo n na o oto ama a na ą ri mishin shi ątsumą o unusu. Avu o rito aciyele o o'wo ązə o utsən. Ama a nda obolo a ama a da aza a na a yuwayin una. ¹⁵ A lyawa tą de ure u mejege, reve ą kuru ure wa Balam† vumavəsulą ve epen, mawun ma

Beyuru.* Ayi vuma da za na cigai u tsuraq ikebe o ure u na u ri mejege shi. ¹⁶ Agba reve mololi ma bara yi nu udyo wu vadilimaq. Nama na tsu yuwan adanshi shi, avu u yuwan adanshi u geshe tsulo tsa yi.

¹⁷ Ama a nda aq ta gashi esumini a na e 'yewei. O rotso ta eleshe a na aq tsu danaq e igaru zuva atsumaq o upepu. Ili i nda i tsu yuwan ta gashi abulaq na abunda agba ko ili aq tsu tawa shi. Babu usan Asulaq ta caco ama o ndolo atsumaq o ubata u na u la'ai irumbu suru suru. ¹⁸ Ama a nda aq ta nu u'yasasan wa aci atsumaq o ofoli a adanshi. Na za ro teme de a lyawusa ure wu unusu, ama a nda a tsu yuwan ta ulinga ni ili yu unusu u na vuma ndolo cigai adama aq kambato yi atsumaq e ili i na i ri ulobonu shi.

¹⁹ A yuwaan ta ama nzuwulai mu nden faqan. Agba ele na aciyele na amayun agbashi aq nden mi idaba n da, adama a na ama agbashi aq da e ili i na a la'a cigai. ²⁰ Ama a lyawa ta ili yu uvadi i na yaaq lungusa le, a mantsa ma na e revei Zagbain Zamawawa tsu Yesu. Agba ni ili yu uvadi i remishe ama o ndolo reve o polo le, atsumalimaq e le u tsu la'a ta atsumalimaq o ufaru. ²¹ U shi ta la'aa ama o ndolo na aq shi e reve ure wa Asulaq shi suru suru. U tsu la'a ta uwuyanu na vuma reve ure u sa'ani,

---

* ^{2:15} Atsumaq a alabari a Balam a aatagada a na o foboi diga KLP "Alabari a Musa" (Mkc. 22:1–24:12), tse ene ta ubata u na Balam dammai Mogono Balak ili i na Asulaq a damma niyi u damma. Ayi dada ne alabari a Balam goon shi. Mantsa mo ro Balam ushi ta ikebe e ekere a Balak reve u ronoo aza a Isra'il a danga adama a yuwaan amali aganda, (Mkc. 31:16). Ayi aalabari a nda wu pe atsumaq a atagada a na KLP yuwin de atsumaq a "Alabari a Musa" shi.

reve u 'yuwan ili i cece ni ili i sa'ani i na Asulà a ca niyi. ²² Ili i na i ri amayun atsumà o udammu u nda, u tà fo amayun e ekere a ama a na à ri ne: "Musàñ ma tsu shaama tà, reve u kàmbisà u lyuwisa tsushaamu'u." Waru, "Màgurusumu ma na à sumbai, u tsu kàmbisà tà atsumà o yilyo'o."

3

Yesu ta tawisa

¹ Ncigata n và, ayi nda ayi da mepepelime me ire mà và a na n danaa ndu. A mpepelime'e n gura tà roco du cine yaa yuwan majiyan ma sa'ani, avu waru i cuwan mejege. ² N ciga du tà i cuwan avu i reve ikaka ya amasula a akiza† de nu ujimu, waru n ciga du tà i cuwan avu waru i reve ili i na Zagbain tsu nà Zamawawa zuwai ajiya à du a damma du i yuan.

³ U tu ulobonu i reve a na a mantsa mo ukosu azà o ulamu a na oo zo'oso amayun à tà tawà, avu a yuwan cu'un vi iwuya i na a cigai a yuwan suru. ⁴ Avu a damma, "Te da utawu u na u yuwin nzuwulai n na waà tawà? Azagbain o ufaru à kuwà tà de, agba ili biti i tà lo ununa à ri diga a mantsa ma na a fara yuwin ili biti."

⁵ Reve ama a nda e icina a na de nu ujimu, na adanshi a da Asulà a yuwin zuva. Reve waru a yuwan ida atsumà à mini avu mini mà kandàruwà ida'a. ⁶ Ana a tarai mantsa, reve Asulà a zuwa mini'i u sodu uvadi. ⁷ Reve waru gba Asulà a zuwa zuva ni ida yo gogo à dàñà lo à nden mi ipiri ma akina a na o fobo adama o urana wu uge'etosu, reve u lungusà ama a na e revei Asulà shi.

⁸ Ama a va ncigata, she yi icina a na Asula a tara taq urana u taq unaqta ana a'wan ukpakukupa (1,000) wan, waru u tara taq a'wan ukpakukupa unaqta nu urana u taq. ⁹ Ama o ro a ta jiyasan gashi Zagbain ta jima, she nu u shiton nzuwulai ma yi suru. Agba Zagbain waa jima ununa ama o ndolo a tarai shi, u ta yuwusaan du ankuri. U ciga ko vuma taq kuwa shi, amma u ciga taq vuma suru vadalat u lyawa unusu. ¹⁰ Urana wu Zagbain u ta tawa babu urevetyowu, cine vivu tsu tawa. Zuva taq rukutsa na yisaali i gbain, avu akina o kototo ili biti. U to roco a alanga eteshe cine uvadi u ri ni ili i na i ri pe suru.*

¹¹ Adama a na a taq lungusa ili suru, icu'un ya ama a ne a da u lobonoi yo o'wo? Adama o ndolo i yuwaan Asula aganda, i yuwaan yi tsutoni cine yaa yuwusan nden n du. ¹² I zuwa ugbozu u du o urana u ndolo, reve i kamba yi i zuwa yi u rawa go'o. A mantsa mo ndolo a taq lungusa zuva na akina, waru ili i na i buwai suru i te jeruwe atsuma o usuduwu. ¹³ Agba tsu taq kalyuwusa tse ene zuva ni ida i sa'avu na Asula a yuwanin nzuwulai waa yuwan, uvadi u na koyan da aa yuwan ili i na Asula a tarai mejege.

Icasu yu ukosu

¹⁴ Ama a va ncigata, adama o ndolo i yuwan nden n na moo yo'onoto Asula okolo, i yuwan ili i na yaa yuwan, i yuwan nden cece babu unusu atsuma a rana na yaa pura ili i nda i fara.

---

* **3:10** Akuci a atagada o ro o koso taq uguzu u nda ni idanshi i nda "waru ili yu uvadi i nda i te jeruwe nu usuduwu wa abunda lon."

¹⁵ I cuwan, Zagbain te ipiri adama ama a tsuraq mantsa ma na a wawa le, cine za tsu Bulu macigata ma danaa ndu nu urevu u na Asulaq a ca niyi.

¹⁶ Bulu yuwan ta adanshi e ili i nda suru atsumaq a mpepelime ma yi. Agba akapi e ili i na u dammai a tu usan u merevee. Ama o ro aza o ulambu wu urevu aza a na a ri ugbamu atsumaq e itoni shi, reve a vadala ikaka ya yi'i a dansa ili i ro ko'o ni ili i na waa dansa. Ne da waru a yuwusan na akapi a Adanshi a Asula. Ne da gba oo fobusoo aciyele ulungusu.

¹⁷ N'utsa n va, o rono ta atsuvu a du kafu mantsa'a! I danaq ufobu adama i kuru atsumaq o unusu wa ama e iwuya a nda wan. She yu uta atsumaq o ucawu wo okolo o ucira u du wan. ¹⁸ I lyuwa elime atsumaq e isa'ani na atsumaq o urevu wu Zagbain tsu na Zamawawa Yesu. Tsugbain nu ucira suru wo o'wo za va yi babu ukotu. Ami.†

**Nzuwulai n Sa'avu nā Tsishingini nā adiva a
na a dangulai a Nzuwulai mu Ufaru**

New Testament in Tsishingini (NI:tsw:Tsisingini)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tsisingini

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tsisingini

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

bb185c63-dc44-572c-ae93-66252c4dfa1e